

A SZABÁLYTALANSÁGOK KEZELÉSÉNEK ELJÁRÁSA

Az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Kormányrendelet 145/A. § (5) bekezdése alapján rendelkezni kell a szabálytalanságok kezelésének eljárásrendjéről, amely a szervezeti és működési szabályzat mellékletét képezi.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Liska József Erősáramú Szakközépiskola, Gimnázium és Kollégiumban előforduló szabálytalanságok kezelésére az itt meghatározott eljárásrendet kell alkalmazni.

1. Szabálytalanság alatt

valamely létező szabálytól, központi jogszabályi rendelkezéstől, helyi rendelettől, egyéb belső szabályzattól, utasítástól való eltérést értjük.

2. A szabálytalanságok körének meghatározása

Szabálytalanságnak minősülnek azok a cselekmények, amelyek mértékük alapján a büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására adnak okot.

3. A szabálytalanságok kezelésének célja

A szabálytalanságok kezelési rendjének meghatározásával a szabálytalanságok ismétlődését, előfordulását kívánjuk megakadályozni.

4. A nagyobb kockázatot rejtő feladatok, folyamatok kiemelt kezelése szabálytalanságok megelőzése érdekében

Az iskolában a nagyobb kockázatot jelentő feladatok, folyamatok a következők:

- a tervezési folyamatok egyes területei,
- az illegális pénzügyi cselekmények viszonylag nagy lehetőségét rejtő folyamatok, tevékenységek,
- a pénzügyi tranzakciók tesztelésekor nagy kockázatúnak minősített folyamatok.

4.1. Különös figyelmet érdemel:

- a nagyobb mennyiségű készpénz, illetve készletmozgás,
- a nagyobb, egyösszegű kiadások teljesítése pl.: beruházások,
- a külső ellenőrzés észrevételei.

4.2. Az illegális pénzügyi cselekmények, tevékenységek esetében a szabálytalanságok kezelésének eljárásrendje a következő:

- Meg kell határozni, írásban rögzíteni kell azt a belső rendet, amely az illegális pénzügyi cselekmények megelőzését célozzák.
- Gondoskodni kell arról, hogy az iskola dolgozói számára ismert eljárásrend legyen arra az esetre, ha illegális pénzügyi cselekmény gyanúja merül fel. Ismertnek kell lennie az ilyen esetek bejelentési, illetve vizsgálati szabályainak.
- Tájékozódni kell az illegális pénzügyi cselekmények előfordulási típusairól, területeiről, feladathoz, intézményhez, esetleg személyhez köthetőségéről.

- 4.3. A pénzügyi tranzakciók tesztelésekor nagy kockázatot rejtő feladatnak, folyamatnak minősített területek esetében a szabálytalanságok kezelésének eljárásrendje a következő:
- a valódiság és hitelesség érdekében egyes pénzügyi tranzakciók folyamatában való teljes végigkísérése.

Ilyen pénzügyi tranzakció csoportok lehetnek pl.:

- a dologi kiadások készletbeszerzéseinek nyomonkövetése,
- a rendszeres és nem rendszeres személyi juttatások köre,
- a beruházások pénzügyi lebonyolítása,
- az intézmény valamely alapfeladatának ellátása stb.

A pénzügyi tranzakció csoport egyik lehetséges területének a dologi kiadások készletbeszerzéseinek nyomonkövetése esetében a tényleges ellenőrzési feladatok például a következők lehetnek:

- a beszerzés kezdeményezése körülményeinek, dokumentumának vizsgálata,
- a beszerzés kezdeményezés ellenőrzése, áttekintése jogosság, célszerűség szempontjából,
- a megrendelés áttekintése az alábbi szempontokból:
 - a megrendelő jogosult volt-e a megrendelésre, mint kötelezettségvállaló,
 - megtörtént-e a megrendelésnek, mint egyfajta kötelezettségvállalásnak az ellenjegyzése,
 - az ellenjegyzést az ellenjegyzésre jogosult végezte-e,
 - gazdaságosság elvét szem előtt tartották-e;
- a megrendelés nyilvántartása megfelelőségének, átlátható rendszerben történő kezelésének ellenőrzése,
- a megrendelés beérkezésekor a szakmai teljesítés igazolása körülményeinek áttekintése,
- a készletjellegű termékek beérkezést követő nyilvántartásba vételének tárolásának vizsgálata,
- a pénzügyi teljesítés előtt az érvényesítő feladatok ellátásának teljes ellenőrzése – a feladat valamennyi mozzanatára kiterjedően,
- a pénzügyi teljesítés előtt az utalványozás körülményeinek, megalapozottságának áttekintése,
- az utalvány ellenjegyzésének ellenőrzése,
- a tényleges pénzügyi teljesítés dokumentumainak vizsgálata,
- a pénzügyi teljesítést követő számviteli folyamatok nyomonkövetése.

5. Az iskolaigazgató értékelési feladata a szabálytalanságok megakadályozása érdekében

Az iskolaigazgató a szabálytalanságok megakadályozása érdekében legalább évente egy alkalommal értékeli az intézmény egyes működési folyamatait. Az értékelési feladatok ellátásába más személyeket, különösen a folyamatgazdákat is bevonja.

Az értékelés során áttekintik, hogy az iskolában

- mennyire tudatos a FEUVE tevékenység,
- a FEUVE rendszer fejlesztése, javítása megfelelő ütemben történik-e, kellő rugalmassággal válaszol-e a feltárt szabálytalanságok kezelésére,
- az ellenőrzési tapasztalatok nem utalnak-e olyan területekre, ahol a FEUVE rendszer még nem működik,
- a FEUVE rendszerhez kapcsolódóan megfelelőek-e a kialakított ellenőrzési nyomvonalak,
- a FEUVE szabályzata elkészült-e, betartására kellő figyelmet fordítanak-e.

Az iskolaigazgató értékeli a FEUVE tevékenységet

- a független belső ellenőr, valamint
- a külső ellenőri szervezet

megállapításai alapján is.

6. Feladatok a szabálytalanságok észlelése esetén

Ha a FEUVE rendszerben feladatot ellátó személy az ellenőrzési tevékenysége során a korábban már meghatározott – szabálytalanság gyanúját észleli, haladéktalanul köteles értesíteni az iskolaigazgatót.

Ha az iskolaigazgató észlel szabálytalanságot, erről tájékoztatja a felügyeleti szerv vezetőjét.

8. A büntető, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárások

8.1. A büntetőeljárás megindítása

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 10. § (1) bekezdése szerint bűncselekmény az a szándékosan vagy – ha a törvény a gondatlan elkövetést is bünteti – gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban Be.) 6. § (1) bekezdése kimondja, hogy a bíróságnak, az ügyésznek és a nyomozó hatóságnak kötelessége a törvényben foglalt feltételek megléte esetén **büntetőeljárás** megindítani.

A Be. 171. § (2) bekezdése előírja, hogy a hivatalos személy köteles a hatáskörében tudomására jutott bűncselekményt bejelenteni. A bejelentést rendszerint az ügyészségnél vagy a nyomozati hatóságnál kell megindítani.

8.2. Szabálysértési eljárás

A szabálysértésekről szóló LXIXD. Törvény 1. § (1) szerint szabálysértés az a jogellenes, tevékenységben vagy mulasztásban megnyilvánuló cselekmény, melyet törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati rendelet szabálysértésnek nyilvánít, s amelynek elkövetőit az e törvényben meghatározott joghátrány fenyeget.

A törvény második része foglalkozik részletesen a szabálysértési eljárással, a 82. § (1) bekezdése kimondja, hogy szabálysértési eljárás feljelentés, illetőleg a szabálysértési hatóság részéről eljáró személy észlelése vagy tudomása alapján indulhat meg.

8.3. Kártérítési eljárás

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 339. § (1) bekezdése kimondja, hogy aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.

A **kártérítési eljárás** megindítására a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény rendelkezései (elsősorban a XXIII. Fejezet, a munkaviszonyból és a munkaviszony jellegű jogviszonyból származó perek) az irányadók. Kártérítési felelősség tekintetében irányadók továbbá a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. Törvény (Mt.), a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (Ktv.), a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény (Kjt.) megfelelő rendelkezései.

7.4. Fegyelmi eljárás

Fegyelmi eljárás, illetve felelősség tekintetében az iskolában az Mt., a Ktv., illetve a Kjt. megfelelő rendelkezései az irányadók.